

5. Ліпкан А., Максименко Ю.Є., Желіховський В.М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2006. – С. 26.
6. Лосєв І. Спізнілі зізнання. // Український тиждень. -11-17.11.2011. -№46(211). – С. 28.
7. Мала енциклопедія етнодержавознавства / НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького; [Редкол.: Ю.І. Римаренко (відп. ред.) та ін.]. – К.: Довіра: Генеза, 1996. – 942 с. – С. 97.
8. Павловський А. Чому не спрацювала національна ідея // Віче. – 2011. – №19. – С. 14–15.
9. Почепцов Г. «Нематеріальне можна і треба конструювати» // Урядовий кур'єр. – №246. – 31.12.2011. – С. 18.
10. Почепцов Г. Комунікативний контроль над розумом // Персонал плюс. – №50-51. – 21-27. 12.2011. – С. 6.
11. Пресняков В. Людинолітак, або незайві завдання для українських психологів. (За підсумками X Євроконгресу з психології в Празі – липень 2007 р.) // Дзеркало тижня. – 22.09.2007. – С. 4.
12. Семенюк-Самсоненко В. Cherchez l'opposition // Голос України. – №71. – 19.04.2012. – С. 2.
13. Спенс Майкл Рецепт економічного дива // Український тиждень. – № 4(221)27.01. – 2.02.2012. – С. 26–28.
14. Шибко О. Що об'єднає українців? // Персонал Плюс. – № 1–2. – 11-17.2012. – С. 8.
15. Юридична енциклопедія: В 6 т. – Т. 4: Н–П / [Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін.]. – К.: Укр. енцикл. – 1998–2002. – 720 с. – С. 105.
16. Янукович придумал как «сшить страну». Современная «контпропаганда»? , 30.06.2011 // Електронний ресурс: «Українська правда». Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2011/06/30/6344485>.
17. Литвин В. Суспільство треба об'єднувати навколо фундаментальних цінностей – свободи, незалежності, соборності // Голос України. – №78. – 27.04.2012. – С. 4–5.
18. Піддубний С. Борис Мозолевський: час засвічувати новий вогонь / С. Піддубний // Українець. – 2008. – № 11 –12. – С. 20–21.

УДК 352.07+342.5

Вікторія Колтун

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ І МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ПРОЦЕСІВ ПРЯМОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Розглядаються питання взаємодії органів місцевого самоврядування і місцевих органів виконавчої влади в управлінні розвитком процесів прямої демократії; обґрунтовується більш широке застосування терміну «процес» прямої демократії; розкривається значення явища «спів-регулювання».

Ключові слова: взаємодія; органи місцевого самоврядування; місцеві органи виконавчої влади; процеси прямої демократії; співрегулювання.

© Колтун В.С., 2012.

У документах державної політики сфери місцевого самоврядування наголошується на пріоритетах соціально-економічного розвитку територій та забезпеченні ефективної, налагодженої взаємодії місцевих органів публічного управління. Президент України відзначає: «Ефективне реформування країни можливе лише за умови системного діалогу влади та громадянського суспільства» [26]. Саме тому, на наше переконання, слід активізувати взаємодію органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) та місцевих органів виконавчої влади (далі – МОВВ) у сфері забезпечення вищезазначеного діалогу з громадськістю. В наведених умовах постає необхідність вивчення малодослідженого феномену – організації взаємодії ОМС і МОВВ в управлінні процесами прямої демократії.

Упродовж останнього десятиліття вітчизняними вченими вже напрацьовано потужний пласт досліджень, присвячених взаємодії ОМС, МОВВ з громадськістю. Серед найбільш відомих є публікації таких вчених, як: О.В. Батанов [2], О.О. Бабінова [4], І. Доля [6], Ю.Г. Кальниш [9], О.В. Радченко [10], В.П. Рубцов [11], О.І. Сушинський [12], В.М. Шаповал [13] та цілої плеяди інших. Зазначимо, що у наведених працях досліджуються, головним чином, перспективи залучення громадськості до процесів управління. В той же час залишилися недостатньо висвітленими питання організації взаємодії ОМС і МОВВ як керуючих підсистем в процесах управління реалізацією елементів прямої демократії.

Автор ставить за мету розробити підходи до формування взаємодії ОМС і МОВВ в управлінні розвитком процесів прямої демократії.

Однією із нагальних задач публічного управління є забезпечення ефективного територіального розвитку. У цьому контексті ми не випадково звернулися до проблеми взаємодії ОМС і МОВВ в управлінні процесами прямої демократії. В загальному розумінні ОМС і МОВВ в процесах територіального розвитку виступають керуючими підсистемами, ефективне функціонування яких зумовлене наявністю зворотних зв'язків. На наше переконання, однією з ключових суспільних функцій прямої демократії є забезпечення зворотного зв'язку між керуючою підсистемою (ОМС і МОВВ) та керованою складовою. Класик теорії систем С. Бір наголошував, що «В гомеостатичних системах керована перемінна підтримується на необхідному рівні механізмом саморегулювання» [5, с.40]. Переконані, що «керованою перемінною» в ефективному публічному управлінні виступає баланс ОМС, МОВВ і територіальної громади (далі – ТГ). В такому випадку, іманентні властивості кожної із підсистем можуть виконувати функції компенсуючого механізму. В сучасній науці є відомою «тенденція будь-якої системи приходити до стану рівноваги, що характеризується рівномірним розподілом енергії» [5, с. 44]. Згідно з наведеною тенденцією досягається рівновага публічного управління на місцевому рівні, тобто – рівновага як керуючих підсистем ОМС і МОВВ, так і керованої. В даному дослідженні процеси управління територіальним розвитком розглядаються як полісистемний комплекс. У ньому баланс ОМС і МОВВ можливо інтерпретувати як взаємодоповнення детермінованих і вірогіднісних складних (надскладних) систем [5, с. 27–30]. Застосування в контексті вивчення детермінованих і вірогіднісних систем парадигми [1] «саморегуляції та співрегуляції» зумовлює пошук регулятора, який би працював як у межах однієї системи, так і в умовах вищезгаданої полісистемності. Очевидно,

функції такого регулятора корелюються із функціями зворотного зв'язку. «Н. Вінер зворотній зв'язок розумів як «властивість, що дозволяє регулювати майбутню поведінку – (курсів наш. – В.К). – минулим виконанням наказів» [1, с. 121]. З точки зору стабільного територіального розвитку, усвідомлення населенням налагодженої чіткої взаємодії між ОМС і МОБВ у майбутньому, у перспективі (зафіксованої в різноманітних угодах, планах дій, спільних програмах, тощо), впливатиме на поточне сприйняття взаємовідносин ор-ганів публічного управління і формуватиме моделі позитивної соціальної активності. В основі вказаних поведінкових моделей може знаходитись, зокрема, глибинне суспільне усвідомлення прямої демократії як аспекту взаємодії (інтерпретованої в позитивному ключі), а не боротьби.

Зазначена взаємодія ОМС і МОБВ в управлінні процесами прямої демократії не є порушенням конституційних прав громадян, чи принципів автономії, притаманних місцевому самоврядуванню. Адаже за ст. 5 Конституції України, «Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування». Інтерпретовані в такий спосіб органи публічного управління на місцевому рівні являють собою суспільні утворення, функцією яких є здійснення саморегулювання в локальній спільноті, що одночасно виступає елементом більш складної системи – держави. [1, с. 152] зазначає: «саморегулювання часто називають незалежною адміністративною владою». Хоча цитований дослідник аналізує феномен саморегулювання на прикладі економічних систем, ми переконані у можливості застосування запропонованого ним інструментарію для аналізу інших типів соціальних систем та сфер активності суспільства. Зокрема, перенесення його підходів до саморегулювання на внутрішню організацію окремого органу МС, систему МС, чи систему публічного управління в цілому, створює можливість для аналізу специфіки адміністративних впливів феномену саморегулювання на різних рівнях управління [1] обґрунтовано розмежовує поняття «саморегулювання» і «співрегулювання», наголошуючи: «на відміну від саморегулювання, співрегулювання передбачає більш широке коло учасників процесу... організації і системи співрегулювання слугують для погодження різнопланових інтересів різних «гравців» [1, с. 163]. При здійснюваній нами екстраполяції термінів дослідника на проблематику місцевого самоврядування та публічного управління в цілому, очевидною стає необхідність більш широкого застосування поняття «співрегулювання», ніж «саморегулювання». Такий висновок ґрунтується на визнанні факту полісистемності досліджуваних нами явищ, кожне із яких є надскладною системою, елементи якої входять до багатьох інших систем, утворюючи майже нескінченну кількість суспільних управлінських динамічних зв'язків. Інтерпретована в такий спосіб взаємодія ОМС і МОБВ в управлінні процесами прямої демократії, виявляє нового суб'єкта місцевого розвитку – феномен співрегулювання, який, в силу специфіки своєї об'єктивації, максимальною мірою відповідає принципам демократичного розвитку суспільства. Функції ОМС у даній сфері відображені у комплексі повноважень, викладених у Ст. 8, 9, 13 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Дотичними до розглядуваних функцій є повноваження МДА, викладені у Ст. 2, 13, 17 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Є очевидною думка, що спільне регулювання реалізації форм прямої демократії вимагає збалансованості векторів дії органів публічного управління, іншими словами

– їх взаємодії. В той же час, вказана взаємодія досягає максимальної стадії, можливої на даному етапі розвитку суспільства, за наявності третьої, самостійної сторони – балансиру – активної територіальної громади, яка здатна виступити врівноважуючим фактором. Переконані, що означений максимально можливий на певному етапі розвитку суспільства баланс суб'єктів публічного управління на місцевому рівні може формуватися у процесах спільного управління розвитком процесів прямої демократії, кожен з яких реалізовує функцію зворотного зв'язку. У контексті даного дослідження застосовуються два терміни: «форми» і «процеси» стосовно прямої демократії. У більшості публікацій [2; 3; 4; 6; 9; 10; 11; 12] викорис-товується поняття «форми прямої демократії», що має певне нормативно-правове підґрунтя [13]. Однак ми не випадково звертаємося до поняття «процес». Цей методологічний крок обумовлено тим фактом, що сучасні фахівці розглядають системи та організації як такі стру-ктури, що розвиваються. Розуміння процесу як форми існування системи у часі дозволяє застосовувати до управління функціями засад системного підходу. Таким чином, відкрилося нове поле для досліджень: процес реалізації будь-якої функції ОМС або МОБВ є традиційною відкритою системою, що володіє основними характеристиками, притаманними для такої системи – 1) певна кількість суб'єктів ті об'єктів впливу (передбачена законодавством); 2) емерджентність (створення принципово нового явища (якості) тобто, власне, результат процесу) та 3) наявність керуючої підсистеми (суб'єкта, що ініціював процес та контролює його реалізацію). На основі вищевикладеного вбачається більш коректним аналізувати елементи прямої демократії через поняття «процесів», які характеризують динамічну сторону системи, а не «форм», що відображають статичний аспект. Принагідно зауважимо, що специфічною рисою процесів прямої демократії є їх здатність трансформувати нематеріальні ресурси (класична «енергія мас», соціальний/суспільний капітал, тощо) у матеріальні вимірювані результати. П.Ф. Друкер писав: «Всюди, де ми вкладали лише економічні фактори виробництва, в особливості капітал, ми не отримували розвитку... Розвиток є, скоріше, справа людської енергії, ніж економічного багатства. Генерування людської енергії і надання їй спрямування є задача менеджменту» [7, с. 38].

На нашу думку, завдання організації взаємодії ОМС і МОБВ в управлінні процесами прямої демократії розкриваються саме у вищенаведеному формулюванні П.Ф. Друкера. Так, формування і реалізація певних програм розвитку територій, що передбачають управління процесами прямої демократії, становлять організаційно-правовий механізм як «генерування людської енергії», так і її «спрямування». Тому діяльність з розробки, затвердження та реалізації вказаних програм (підпрограм) може вважатися пріоритетним вектором організації взаємодії ОМС і МОБВ в управлінні процесами прямої демократії.

Суттєвим елементом існуючих в науці описів процесів виступає поняття «циклу». Вченими О.С. Ігнатенком і Р.М. Плющем у монографії [8, с.31] наводиться аналіз циклу функціонування органу місцевого самоврядування через певні етапи. Науково коректним вбачається здійснення інтерпретації функціонування не тільки органу місцевого самоврядування, але і МОБВ через аналогічні (але не ідентичні) етапи та алгоритми. В контексті даного дослідження суттєвий інтерес представляє циклічність в організації взаємодії ОМС і МОБВ щодо управління процесами прямої демократії. Основними

механізмами управлінського впливу виступають правовий, організаційний та фінансовий. Проведений аналіз сучасних векторів застосування розглядуваних механізмів виявив наступне. Правовий механізм містить наступні складові: закріплені на рівні Ст.5 Конституції України права «здійснювати владу безпосередньо»; прописані у ст. 8, 9, 13 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» найбільш поширені форми прямої демократії та констатація можливості визначення процедур та алгоритму їх проведення у статутах територіальних громад або у окремому положенні, затвердженому рішенням представницького органу. На локальному рівні специфіка їх реалізації (іншими словами – актуалізація та використання нематеріального ресурсу розвитку громади/території) визначається, відповідно, статутом ТГ (у випадку його існування) або окремим положенням, затвердженим рішенням місцевої ради. Синтезованим проявом правового та організаційного механізмів виступають місцеві програми, спрямовані на підтримку реалізації форм прямої демократії. Варто зазначити, що на основі принципів автономії місцевого самоврядування, кожна місцева рада самостійно визначає структуру вказаних програм. Вони можуть існувати як на статусі самостійного елемента локального правового поля, або входити окремим розділом до іншої програми. Організаційний механізм виявляє себе при безпосередній реалізації заходів, що здійснюється ОМС або МОБВ на підтримку елементів прямої демократії. Фінансовий механізм реалізовується при затвердженні та виконанні місцевих бюджетів, у яких передбачено певні витрати на організацію форм прямої демократії та відповідних розділах програм.

Розглядувана нами циклічність в організації взаємодії ОМС і МОБВ щодо управління процесами прямої демократії зумовлена чинниками як загальнодержавного рівня: внесення змін і доповнень до Конституції; затвердження нових законів або внесення змін і доповнень до вже існуючих, так і локальних: наприклад, формування ОМС в результаті місцевих виборів. Крім того, діють як чинники, що носять плановий регулярний характер: зокрема – закінчення терміну дії попередньої програми; так і фактори непередбачувані: дострокове припинення повноважень органів і посадових осіб місцевого самоврядування; активізація населення, зумовлена збуреннями зовнішнього середовища; різноманітні кризові ситуації, тощо. Як ми бачимо, більшість із розглядуваних факторів стосуються сфери місцевого самоврядування, гілка ж влади виконавчої змін такого роду зазнає меншою мірою. Водночас, згідно з Ст. 1 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», МДА «реалізує повноваження, делеговані їй відповідною радою». Очевидним буде твердження, що зміни в організації функціонування ОМС впливатимуть також і на систему МОБВ. Варто зазначити, що принцип, властивий будь-якому суспільному утворенню, згідно з яким кожна ефективна система має дві складові – сталу, яка забезпечує функції каркасу, і динамічну, яка уможлиблює розвиток, притаманний і сучасній територіальній організації влади в Україні. Відповідно до вказаного принципу, підсистема МС забезпечує гнучкість та адаптивність, підсистема МОБВ – фактор стабільності. Отже, як переконливо доводить проведений аналіз, організація взаємодії ОМС і МОБВ в управлінні процесами прямої демократії має характер складної циклічності, складність якої зумовлюється внутрішньою, іманентною специфікою кожного із суб'єктів впливу – ОМС, МОБВ, місцевого населення і описаного вище самостійного суб'єкту впливу – феноме-

ну співрегулювання, що здатен здійснювати адміністративні впливи. Кожен із вказаних суб'єктів має унікальну специфіку регулювання суспільних процесів, що поєднується із низкою загальних факторів. Так, ОМС і МОБВ належать до системи публічного управління, водночас, підсистеми ОМС і МОБВ діють на основі різних принципів. ОМС і МОБВ є чітко визначеними організаційними структурами, на відміну від місцевого населення, яке, за влучними формулюваннями О. В. Батанова, не набуло ознак структурованої, об'єднаної ТГ. Як показано у ряді публікацій, елементи прямої демократії можуть відігравати роль консолідуючого фактору. У даних процесах вкрай важливою є участь ОМС і МОБВ, які, використовуючи інтелектуальний, професійний потенціал, здатні сформулювати майбутні шляхи реалізації форм прямої демократії, які будуть носити позитивний, конструктивний характер. На наше переконання, ОМС і МОБВ мають сприяти розробці статутів ТГ, окремих положень, що регулюють процеси прямої демократії, оскільки спроможні закласти в них принципи, що в майбутньому виступлять своєрідною матрицею як безпосередньо функціонування ТГ, так і позитивної взаємодії всіх суб'єктів місцевого розвитку. Що стосується феномену співрегулювання як самостійного суб'єкта впливу на місцевий розвиток, то він суттєво відрізняється від вищезгаданих за цілим рядом ознак: його існування не є обов'язковим, передбаченим чинним законодавством чи процесами суспільного розвитку; він не є об'єктом матеріального світу; його структура є малодослідженою і характеризується унікальністю для кожної окремої ситуації; у випадку його виникнення суттєво підвищується ефективність управління територіальним розвитком, оскільки він здатен трансформувати нематеріальні ресурси у матеріальні результати. Повертаючись до ідеї циклічності в організації діяльності ОМС і МОБВ щодо управління процесами прямої демократії, на основі вищевикладеного коректно вбачається інтерпретація феномену співрегулювання як «вищої» точки управлінського циклу. З вищенаведеного випливає доцільність цілеспрямованої діяльності щодо формування даного суб'єкта місцевого розвитку.

➤ В результаті проведеного дослідження встановлено, що взаємодія ОМС і МОБВ в управлінні розвитком процесів прямої демократії носить характер складної циклічності, складність якої зумовлюється внутрішньою, іманентною специфікою кожного із суб'єктів впливу – ОМС, МОБВ, місцевого населення і самостійного суб'єкту впливу – феномену співрегулювання. Розкрито специфіку феномену співрегулювання як самостійного суб'єкта впливу на місцевий розвиток: 1) його існування не є детермінованим, передбаченим чинним законодавством чи процесами суспільного розвитку; 2) в силу особливостей своєї об'єктивації, максимальною мірою відповідає принципам демократичного розвитку суспільства; 3) його структура характеризується унікальністю для кожної окремої ситуації; 4) у випадку його виникнення, суттєво підвищується ефективність управління територіальним розвитком, оскільки він здатен трансформувати нематеріальні ресурси у матеріальні результати. Уточнено, що найбільш доцільним на сьогодні механізмом організації взаємодії ОМС і МОБВ в управлінні процесами прямої демократії є організаційно-правовий. Доведена необхідність більш широкого застосування терміну «процес прямої демократії».

Перспективи подальших розвідок пов'язані з поглибленням вивчення адміністративних впливів феномену співрегулювання; структури даного управлінського яви-

Література.

1. Андрианов В.Д. Бюрократия, коррупция и эффективность государственного управления: история и современность / В.Д. Андрианов. – М.: Волтерс Клівер, 2009. – 248 с.
2. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні: кол. моногр. / В.О. Антоненко, М.О. Баймуратов, О.В. Батанов та ін. ; за ред. В.В. Кравченка, М.О. Баймуратова, О.В. Батанова. – К.: Атіка, 2007. – 864 с.
3. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления / Г.В. Атаманчук. – М.: Издательство «Омега-Л», 2010. – 525 с.
4. Бабінова О.О. Взаємодія органів державного управління та місцевого самоврядування з громадськістю як предмет теоретичного аналізу // Вісн. НАДУ. – 2004. – № 3. – С. 345-353.
5. Бир, Стаффорд. Кибернетика и менеджмент: пер. с англ. / Под ред. А.Б. Челюсткина. Пре-дисл. А.Н. Отоцкого. Изд. 3-е. – М.: КомКнига, 2010. – 280 с.
6. Доля, І. Форми безпосередньої участі громадян у місцевому самоврядуванні [Текст] / І. Доля // Людина і політика. – 2004. – № 5. – С. 107–114.
7. Друкер П.Ф. Задачи менеджмента в XXI веке: учеб. пос.: пер. с англ. / П.Ф. Друкер. – М.: Изд. дом «Вільямс», 2000. – 272 с.
8. Ігнатенко О.С. Основи адміністрування в місцевому самоврядуванні в Україні: Монографія/ Плющ Р.М., Ігнатенко О.С. – Херсон.: Вид-во ВАТ «Херсон. міська друк», 2005. – 84 с.
9. Кальниш Ю.Г. Пряма демократія в Україні: історичні традиції та перспективи розвитку [Текст] / Ю.Г. Кальниш // Стратегічні пріоритети. – 2008. – № 4. – С. 5–15.
10. Радченко О.В. Форми безпосередньої демократії територіальної громади / О.В. Радченко. – С. 141-145. Державне управління.- За-поріжжя : Класич. приватний ун-т, 2006. – 2011 г. – № 2.
11. Рубцов В.П. Засоби громадської участі [Текст] : наук.-практ. зб. / В.П. Рубцов. – К.: Екософія, 2003. – 100 с.
12. Сушинський О. Відповідальність суспільства та громадянина у праві безпосередньої демократії / О.Сушинський. – С. 63-74. Вибори та демократія [Текст] : наук.-просвітн. правн. журн./ Ін-т виборчого права, Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад». – К, 2004 – 2011г. – № 3.
13. Шаповал В. Референдум як форма безпосередньої демократії [Текст] / В. Шаповал // Вибори та демократія. – 2005. – № 3. – С. 4–18.
14. Янукович В.Ф. «Під час впровадження реформ влада має вести активний діалог з громадськістю». Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/22625.html>.

Олексій Кравчун

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ СФЕРІ

Автором визначено необхідною умовою забезпечення сталого та пропорційного розвитку України вирішення проблеми підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів та поліпшення енергозабезпечення економіки. Розглянуто особливості та напрями удосконалення механізмів державного управління з метою реалізації інноваційно-інвестиційної політики в енергетичній сфері.

Ключові слова: державне регулювання, енергетична сфера, інноваційно-інвестиційна політика, економічний розвиток.

Рівень розвитку енергетики кожної країни має визначальний вплив на стан її економіки і соціальної сфери, на рівень життя населення. Видобуток енергоресурсів виробництво енергії та її попит і споживання людством безперервно зростають із ростом населення планети, економічним розвитком країн і технологічним прогресом. Так, за останні 100 років населення Землі зросло майже в чотири рази, а річне видобування енергоресурсів – у 21 раз [1]. При таких темпах зростання енерговидобування за наступні 100 років практично все органічне паливо (в першу чергу нафта і газ) у світі буде вичерпано. Одним із напрямів пом'якшення цієї ситуації є управління попитом на паливо та енергію. Управління попитом розуміється в широкому сенсі, а саме, управління системою енергозабезпечення, яка включає виробництво, транспортування та споживання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) з метою зменшення їх потреб для нужд економіки і населення та формування політики сприяння ефективному виробництву і енергозбереженню.

Виходячи з цього, нагального розв'язання потребує завдання удосконалення механізмів державного управління стосовно реалізації інноваційно-інвестиційної політики в енергетичній сфері.

Чимало попередніх розробок стосовно державного управління процесами трансформації та розвитку енергетичного комплексу та економіки в цілому мають високу результативність і доцільність.

Наукові концепції і розробки з проблем енергозбереження, впровадження енергозберігаючих технологій відображені в наукових роботах як вітчизняних авторів – О. Алімова, В. Бесєдіна, В. Білодіда, В. Геєця, М. Гнідого, В. Жовтянського, М. Ковалка, В. Сахаєва, Б. Суховірського, В. Столярова та інших – так і зарубіжних: Г. Абрамовіца, Д. Мартіно, П. Массье, Д. Сахала, С. Солоу, П. Уайта.

Питання формування та реалізації механізмів державного управління розвитком інвестиційного ринку, а саме – ринку об'єктів інноваційних інвестицій досліджувались С. Архієреєвим, Ю. Бажалом, П. Гайдучьким, А. Гальчинським, В. Гейцем, В. Мартиненком, А. Мерзляк, С. Москвіним, В. Петрушевською, І. Розпутенком, В. Семиноженком, Л. Федуловою, В. Юрчишиним та іншими.

В сучасних умовах відсутність національної інноваційної стратегії призводить до розпорошення інвес-

Постановка проблеми

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми